

Vizsgatételek Összehasonlító jogtörténetből

ŐSZI SZEMESZTER

- 1. A jogtörténet korszakai** (1. A korszakbeosztás kérdései általában 2. Az állam és a jog modern fogalmának a történeti régmúltba való visszavetíthetősége 3. Az állam és a jog előtti ősi társadalmak rendjéről 4. Az ókori állam- és jogfejlődés néhány aspektusa 5. A középkori állam- és jogfejlődés néhány aspektusa 6. Az újkori állam- és jogfejlődés néhány aspektusa a kodifikációig 7. Az újkori állam- és jogfejlődés néhány aspektusa a XIX. század óta)
- 2. A jogcsaládok** (1. A romanista (civil law) jogcsalád 2. Az angolszász (common law) jogcsalád 3. Egyéb jogrendszerek)
- 3. A Római Birodalom közjogának jellegzetességei** (1. Az állam és a ius publicum fogalma a rómaiaknál 2. A korai császárkori római állam (principátus) 3. A Késő-római és Bizánci Császárság)
- 4. A nem közjogi alapon felépült állam a középkori Európában** (1. A hűbéri államkormányzat történeti alapjai 2. A hűbéri államkormányzat jellege 3. A hűbéri kormányzat „közjogi” elemei 4. A közjogi alapú uralkodói hatalom gyökerei)
- 5. A korporációs eszme kialakulása és fejlődése** (1. A korporációs eszme kialakulása 2. A rendiség mint a korporációs eszme realizálódása)
- 6. A modern államfogalom kialakulása** (1. Az államot jelölő terminológia fejlődése a középkorban 2. Az államot jelölő terminológia fejlődése az újkorban)
- 7. A modern európai államtörténet területiális-regionális aspektusai** (1. Európa fogalma 2. Nyugat-Európa/Kelet-Európa 3. Közép-Kelet-Európa, Oroszország és a balkáni térség)
- 8. Az államfelfogások fejlődése** (1. Államfelfogás Nyugat-Európában 2. Államfelfogás Kelet-Európában)
- 9. Nemzetfelfogások** (1. A politikai és kulturális nemzet fogalmának eredete 2. A francia forradalom előtti „nemzetfelfogás” 3. A nemzetek mibenlétére vonatkozó tudományos elméletek)

10. Az Európában történelmileg meghatározó állampolgársági modellek I. – a francia modell
11. Az Európában történelmileg meghatározó állampolgársági modellek II. – a német modell
12. Az Európában történelmileg meghatározó állampolgársági modellek III. – a brit modell
13. A hatalomfelfogások fejlődése és a szuverenitás elméletének kibontakozása (1. A hatalomfelfogások fejlődése a középkorban. 2. A szuverenitás elméletének kibontakozása.)
14. A modern állam korai és kifejlett típusai (1. Intézménytörténeti premisszák 2. A kora-újkor modern-állam típusainak történeti modelljei)
15. Az alkotmányt jelölő terminológia fejlődése
16. Az alkotmánygondolat első megjelenései. A legkorábbi alkotmányos szabályozások
17. A klasszikus alkotmányozás típusai I. – Az USA alkotmányos rendszerének kialakulása
18. A klasszikus alkotmányozás típusai II. – A francia alkotmányfejlődés korszakai
19. A klasszikus alkotmányozás típusai III. – Az angol történeti alkotmányozás
20. A klasszikus alkotmányozás típusai IV. – A német alkotmányfejlődés produktumai
21. Alkotmányosság és jogállamiság. A jogállamiság kritériumai (1. A jogállam (Rechtstaat) német koncepciója. 2. A jóléti állam 3. Az angolszász Rule of Law eszméje)
22. A közigazgatás fogalmi elemei (1. A közigazgatás és a modern államfelfogás kapcsolata 2. A közigazgatás működésének előfeltételei, keretei 3. A közigazgatás és a hatalomgyakorlás viszonya)
23. A modern közigazgatás kialakulása (1. Az abszolutizmus, mint történelmi előzmény 2. Közigazgatás a hatalmi ágak rendszerében 3. A közigazgatás szerepének kibővülése – a szolgáltató közigazgatás)
24. A közigazgatás mint szervezet (1. A tradicionális kormányzati módszerek új értelmezése 2. A modern közigazgatás szervezési módszerei)

25. Az önkormányzatiság és a közigazgatás összefüggései. A város szerepe az önkormányzatiság kialakulásában
26. Az önkormányzatiság történeti típusai (területi alapú önkormányzatok, község)
27. A közszolgalat általános jellemzői és alapvető fogalmi elemei
28. A közszolgalatra vonatkozó megkülönböztetett jogi szabályozás és a közszolgalat egyes különös jellemzői (1. A közszolgalatban állók státusza 2. Kinevezés, előmenetel 3. A javadalmazás rendszere)
29. A késő-római adóügyi igazgatás alapelemei
30. A hűbéri jellegű igazgatás-finanszírozás
31. A közjogi alapú pénzügyi igazgatás és igazgatás-finanszírozás - A rendi adómegajánlás történeti alakulása
32. Az állami költségvetés és a költségvetési jog történeti kialakulása
33. A jóléti közszolgalatások igazgatása (a közigazgatás és a közszolgalatások kapcsolatának általános sajátosságai)
34. A tradicionális szegényügyi igazgatás - az egyházi kizárólagosság korszaka
35. A hatósági jellegű szegényügyi igazgatás
36. Az állami egészségügy kialakulásának történeti csomópontjai. Az egészségügy szervezése és finanszírozása történeti perspektívában
37. A büntetőjog célja, szerepe a jogágak között. A büntetőjog korszakai
38. A büntetőjog ókori története I. - Hammurapi törvénykönyve
39. A büntetőjog ókori története II. - Az ókori görög „büntetőjog” (1. Az ókori görög büntetőjog általában. 2. Az ókori görög büntetéselméletek. 3. A klasszikus kori Athén büntetőjoga)
40. A büntetőjog ókori története III. - A római büntetőjog (1. A római büntetőjog forrásai. 2. A római büntetőjog általános jellemzői)
41. A középkori büntetőjog általános jellemzése. A közjogi és a nem közjogi alapú büntetőjog kettőssége. A nem közjogi alapú büntetőjog eszközei (1. A bosszú mint jogintézmény. 2. A bosszú megváltása, kiegyezés)
42. A barbár népjogok büntetőjoga. A középkori francia büntetőjog. A középkori német büntetőjog (1. A békeparancs (Friedensgebot) jelentősége. 2.

A békeparancs eredeti, közösségi formái. 3. A békeparancsok kategóriái. 4. A békeparancsok szerepe az állami büntetőjog kialakulásában. 5. Az 1235-ös békeparancs. 6. Az 1495-ös békeparancs)

- 43. A középkori angol büntetőjog. Az egyház szerepe az állami büntetőjog alakulásában**
- 44. A kora újkori német büntetőjog: a Constitutio Criminalis Carolina**
- 45. A kora újkori angol büntetőjog** (1. A Csillagkamara és a Tudor-kor büntetőigazságszolgáltatása. 2. A szegény(ügyi) törvények. 3. A Habeas Corpus Act)
- 46. A kora újkori francia büntetőjog** (1. A kora újkori francia büntetőjogi tárgyú ordonnance-ok 1670-ig. 2. Az 1670-es Ordonnance criminelle)
- 47. Az újkor büntetőjogi iskolái I. - Beccaria és a klasszikus büntetőjogi iskola**
- 48. Az újkor büntetőjogi iskolái II. - A pozitivisták büntetőjogi iskolák. A közvetítő iskola. A modern büntetőjogi iskolák** (1. A társadalomvédelem irányzata. 2. Az új társadalomvédelem irányzata)
- 49. Az újkori büntetőjogi kódexek I. -A napóleoni Code Pénal**
- 50. Az újkori büntetőjogi kódexek II. - Az „osztrák” büntető törvénykönyvek. Az 1813-as bajor büntető törvénykönyv**
- 51. Az újkori büntetőjogi kódexek III. - Az 1851-es porosz büntető törvénykönyv. Az 1890-es olasz Codice Zanardelli**

TAVASZI SZEMESZTER

52. **A modern magánjog rendszerének kialakulása.**
53. **Az institúciórendszer fejlődéstörténete** (1. Az institúciórendszer kialakulása a római jogban 2. Az institúciórendszer fejlődése a középkorban és az újkorban 3. Exkurzus: az osztrák ABGB rendszere 4. Az institúciórendszer teherbíró-képessége)
54. **A pandektarendszer kialakulása**
55. **A kötelmi jog általános részének kialakulása és fejlődése**
56. **A generális klauzulák I. A jóhiszeműség és tisztesség elve**
57. **A generális klauzulák II. A jóerkölcsbe ütköző jogügyletek tilalma**
58. **A dologi jog, mint önálló rendszertani egység kialakulása**
59. **A dolog fogalma**
60. **A tulajdonfogalom fejlődése**
61. **A tulajdonjogi triász története** (1. Római jogi gyökerek 2. Ius commune 3. Pandektisztika 4. A modern kontinentális európai jogrendszerek 5. Újkori magyar dogmatörténet)
62. **A birtok fogalma és a birtokvédelem** (1. A birtok fogalmának fejlődése 2. A birtokvédelem fejlődése)
63. **A tulajdonszerzés rendszerei** (1. Ókori jogok 2. A tradicionális modell változatai a régebbi ius communében és az újkorban 3. A tulajdonszerzés francia modellje)
64. **Az elbirtoklás dogmatörténete**
65. **Tulajdonjogi fogalmak a common law-ban**
66. **A jogügylet és a szerződés fogalomtörténeti kérdései. A jogügylet fogalomtörténete**
67. **A szerződés fogalomtörténete**
68. **A kauza mint a szerződés létrejöttéhez szükséges esszenciális kellék a francia típusú jogokban**

- 69. Az angol jog szerződésfogalma: a consideration-tan**
- 70. A nemlétező, az érvénytelen és a hatálytalan jogügylet fogalmának elhatárolása**
- 71. A jogügyleti érvénytelenség fogalomtörténete I.** (1. Római jog. 2. Ius commune és a „prepandektista” szakirodalom)
- 72. A jogügyleti érvénytelenség fogalomtörténete II.** (1. Pandektisztika 2. A német polgári jog érvénytelenséggel kapcsolatos felfogása 3. A francia Code civil érvénytelenségi tana és annak hatása)
- 73. A szolgáltatás és az ellenszolgáltatás közötti feltűnő értékkülönbség miatti érvénytelenség történetéhez**
- 74. A jogügyleti hatályosság fogalomtörténete**
- 75. A polgári jogi felelősség fejlődése – fogalomtörténet: ókor** (1. A felelősség modern fogalmának előzményei az ókori görög gondolkodásban 2. A modern felelősségfogalom gyökerei a római jogban)
- 76. A polgári jogi felelősség fejlődése – fogalomtörténet: középkor, újkor** (1. A felelősség fogalmának középkori gyökerei 2. A felelősség fogalmának kialakulása és fejlődése az újkorban 3. A felelősség fogalmának „denaturizálódása” 4. Egyéb gondolati alapokon nyugvó modern felelősségfogalmak (Haftung, liability))
- 77. Objektív és szubjektív felelősség a polgári jogban**
- 78. Kontraktuális és deliktuális felelősség**
- 79. A kereskedelmi jog fogalma és mai rendszere. A kereskedelmi jog megszületésének körülményei.**
- 80. A kereskedelmi jog ókori és középkori fejlődése** (1. Ius mercatorum, lex mercatoria 2. A kereskedelmi jog és a ius commune viszonya 3. A korporációk és a kereskedelmi bíróságok szerepe 4. A vásári bírászkodás szerepe 5. A legisták és a kanonisták viszonyulása a kereskedelmi joghoz)
- 81. A középkori kereskedelmi jog intézményei, megoldásai. Partikularizmus, univerzalizmus.**
- 82. A kereskedelmi jog kodifikációja** (1. A kereskedelmi jog törvényi szabályozása felé 2. A kereskedelmi jog rendszerbe foglalása iránti igény 3. Egységes kereskedelmi jog kontra „speciális magánjog” 4. Szubjektív kontra objektív rendszer 5. Dualizmus kontra monizmus: a kereskedelmi jog önállóságának kérdése 6. A kereskedelmi jog Angliában)

- 83. A klasszikus kereskedelmi jogi kódexek** (1. A kereskedelmi jogi kodifikációkról általában 2. A francia kereskedelmi jogi kodifikáció 3. A német kereskedelmi jogi kodifikáció (ADHGB, HGB))
- 84. A kereskedelmi társaságokról általában** (1. A kereskedelmi társaságok fogalma 2. A kereskedelmi társaságok elhatárolási kérdései 3. A kereskedelmi társaságok típusai 4. A kereskedelmi társaságok szabályozásának elvi alapjai).
Az angol társasági jog
- 85. Kereskedelmi társaságok a középkorban és az újkori kodifikációk nyomán**
- 86. A közkereseti társaságok főbb jellemzői az újkori kódexekben** (1. A közkereseti társaság fogalmi elemei 2. A közkereseti társaság tagjainak felelőssége 3. A közkereseti társaság alapításának módja)
- 87. A betéti társaságok főbb jellemzői az újkori kódexekben** (1. A betéti társaság fogalmi elemei 2. A betéti társaság tagjainak felelőssége 3. A betéti társaság alapításának módja)
- 88. A részvénytársaságok főbb jellemzői az újkori kódexekben** (1. A részvénytársaság fogalmi elemei 2. A részvénytársaság tagjainak felelőssége 3. A részvénytársaság alapításának módja)
- 89. A váltó** (1. A váltóval kapcsolatos jogintézmények ókori előzményei 2. A váltó kialakulása és fejlődése)
- 90. A váltó szabályai az újkori kódexekben. A váltójog nemzetközi egységesítése**
- 91. A csődjog** (1. A fizetéseképtelenség szabályai a római jogban 2. A fizetéseképtelenség szabályai a középkorban 3. A fizetéseképtelenség szabályai az újkorban 4. A csődjog európai egységesítése)
- 92. A tradicionális jogszolgáltatás történeti elemei** (1. A polgári anyagi jog és eljárásjog elhatárolása 2. Az igazságszolgáltatás mint a közösség jogszolgáltatása 3. A közösségi jogszolgáltatás jellegzetességei 4. A közjogi alapú jogszolgáltatás 5. Az eljárásjogok kialakulása)
- 93. Az újkori eljárásjog főbb típusai I. A „nyomozásközpontú” polgári eljárás sajátosságai**
- 94. Az újkori eljárásjog főbb típusai II. A „liberális polgári per” modelljei**
- 95. Az újkori eljárásjog főbb típusai III. Az angol eljárás – a tradicionális alapú kontradiktórius rendszer**